

XLVIII. konference České demografické společnosti
ke stému výročí založení společného státu Čechů a Slováků

Demografie v Česku a na Slovensku v průběhu (čtvrt)století

Demografický výzkum a populační vývoj na území Česka
a Slovenska od vzniku Československa do současnosti

Brno, 23.–25. května 2018

Mendelova univerzita v Brně,
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

PROGRAM

Podrobné informace o konferenci na www.czechdemography.cz

ČESKÁ
DEMOGRAFICKÁ
SPOLEČNOST

Mendelova
univerzita
v Brně

Fakulta
regionálního
rozvoje
a mezinárodních
studií

ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD

Středa, 23. května 2018

10:30 Začátek registrace

12:00 Zahájení konference

Jitka Langhamrová, Česká demografická společnost, předsedkyně
Iveta Stankovičová, Slovenská štatistická a demografická spoločnosť, předsedkyně
Jaroslav Sixta, Český statistický úřad, místopředseda
Jiří Schneider, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně, děkan

12:30 Analýza plodnosti v Česku a na Slovensku za použití databází HFD, HFC a CFE

Kryštof Zeman (Wittgenstein Centre for Demography and Global Human Capital (IIASA, VID/ÖAW, WU);
Vienna Institute of Demography, Austrian Academy of Sciences)

13:30 Přestávka, coffee break

13:45 BLOK 1

Cesty k nízké plodnosti na Slovensku (Plodnosť a vzdelanie žien na Slovensku)

Branislav Šprocha (Prognostický ústav SAV a VDC Bratislava)

Diferenční plodnost z alternativních datových zdrojů

Ondřej Nývlt (Vysoká škola ekonomická v Praze)

Jednodětnost v České republice

Hana Hašková, Radka Dudová, Kristýna Pospíšilová (Sociologický ústav Akademie věd ČR)

14:45 Odchod skupiny 1 a 2 na exkurzi do Vily Tugendhat* (týká se vybraných účastníků; rozdělení do skupin proběhne při registraci)

15:00 Open data

Eduard Durník (Český statistický úřad)

15:45 Odchod skupiny 3 a 4 na exkurzi do Vily Tugendhat*

* exkurze do Vily Tugendhat je omezená dojednanou možnou kapacitou, proto se týká pouze těch účastníků, kterým byl akceptován příspěvek, či se zaregistrovali na konferenci přes přihlašovací formulář před 4. 5. 2018. Jedná se o určitý bonus za včasnou registraci a aktivní vystoupení na konferenci.

Čtvrtek, 24. května 2018

09:30 BLOK 2

Vytváření každoroční demografické statistiky v historii samostatné České republiky

Terezie Štyglerová (Český statistický úřad)

Populační census 2021

Robert Šanda, Anna Podpierová (Český statistický úřad)

Odkiaľ a kam kráča demografia na Slovensku po roku 1993?

Branislav Bleha (Univerzita Komenského v Bratislave), Branislav Šprocha (Prognostický ústav SAV a VDC Bratislava), Boris Vaňo (VDC Bratislava)

Spoločenské výzvy v kontexte demografického vývoja po roku 1990 na Slovenska

Boris Vaňo (VDC Bratislava)

10:45 Přestávka, coffee break

11:00 Evropská střední cesta? Dlouhodobé sblížení reprodukčního a rodinného chování v Česku a v Rakousku

Tomáš Sobotka (Vienna Institute of Demography)

12:00 Oběd (fakultní menza)

13:00 BLOK 3

Historický atlas obyvatelstva Slovenska (18. – 1. pol. 20. storočia)

Pavol Tišliar (Univerzita Komenského v Bratislave), Branislav Šprocha (Prognostický ústav SAV a VDC Bratislava)

Pohyb obyvatelstva Česka a Slovenska na úrovni obcí v období let 1996–2015 z pohledu Webbova diagramu
Jana Křesťanová, Luděk Šídlo (Univerzita Karlova), Branislav Šprocha (Prognostický ústav SAV a VDC Bratislava)

Specifické míry úmrtnosti podle pohlaví, věku, úrovně vzdělání a rodinného stavu v ČR

Tomáš Fiala, Jitka Langhamrová, Martina Miskolczi (Vysoká škola ekonomická v Praze)

14:00 Výskyt, příčiny a prevence nádorových onemocnění v mezinárodním kontextu

Ivana Kulhánová (International Agency for Research on Cancer)

15:00 Přestávka, coffee break

15:30 BLOK 4

Česko a Slovensko z pohledu naděje dožití podle disability

Hana Otáhalová (Český statistický úřad)

Populační index zdraví (Health Population Index, HPI) v regionech Česka a Slovenska

Dagmara Džurová, Michala Lustigová (Univerzita Karlova)

Možnosti hodnocení demografických ukazatelů zdraví obyvatel České republiky v evropském kontextu

Dana Hübellová, Veronika Walicová, Alice Kozumplíková (Mendelova univerzita v Brně)

16:30 přestávka

16:45 BLOK 5

Čtvrtstoletí změn z hlediska hodnot a demografického chování v České a Slovenské republice

Beatrice-Elena Chromková Manea, Ladislav Rabušic, Petr Fučík (Masarykova univerzita)

Starneme v Česku a na Slovensku do viery? Niektoré medzigeneračné premeny konfesionálnych pomerov

Juraj Majo, Marcela Káčerová (Univerzita Komenského v Bratislave)

Otázka populační z hlediska sociologického (k 60. výročí úmrtí Emanuela Chalupného 27.5.1958)

Martina Urbanová (Mendelova univerzita v Brně)

18:00 Exkurze do přilehlé Botanické zahrady a arboreta Mendelovy univerzity v Brně (prohlídka s výkladem ve sklenících, návštěva výstavy kosatců)

19:00 Společenský večer (raut, ochutnávka vín z Akademické vinotéky)

Pátek, 25. května 2018

09:00 BLOK 6

Analýza vývoje zamestnanosti na Slovensku za posledné štvrtstoročie

Iveta Stankovičová (Univerzita Komenského v Bratislave)

Politika zamestnanosti v Slovenskej republike v rokoch 2005–2017 vo vzťahu k vybraným demografickým ukazovateľom

Peter Jusko, Peter Papšo (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici)

Potenciál stárnoucího trhu práce z hlediska pracovní neschopnosti

Jaroslav Sixta, Martina Šimková (Vysoká škola ekonomická v Praze)

Sociálně-demografická deskripce spotřebitele jako klíč k úspěchu na vybranom trhu
Michal Lukáč, Ivana Butoracová Šindleryová (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave)

Koľkým ľuďom pomôže výstavba D4R7?
Pavol Ďurček, Marcel Horňák (Univerzita Komenského v Bratislave)

10:30 Přestávka, coffee break

11:00 BLOK 7

Mezinárodní migrace a Česko: ze země emigrantů zemí imigrantů
Markéta Seidlová (Univerzita Palackého v Olomouci)

Integrační proces EU a sociální konvergence
Ivan Šotkovský (VŠB-Technická univerzita Ostrava)

Charitativní služby na území Česka od roku 1918 do současnosti
Monika Nová (Univerzita Karlova)

Demografický vývoj obcí regionu Podluží v kontextu Jihomoravského kraje
Milan Palát (Mendelova univerzita v Brně), Jaroslav Jánský (Vysoká škola ekonomická v Praze)

Raster ako nástroj prezentácie populačných dát – príklad mesta Bratislava
Pavol Ďurček, Dagmar Kusendová (Univerzita Komenského v Bratislave)

12:30 Závěrečná diskuse

13:00 Ukončení konference

Posterová sekce (po celou dobu konání konference)

Demografická projekce pro Terezín jakožto univerzitního městečka. Příspěvek k diskusi nad revitalizací bývalého pevnostního města
Jiří Š. Cieslar (Vysoká škola CEVRO Institut, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem),
Vojtěch Hündl (ppm factum research)

Demografické aspekty čerpání vybraných ambulantních zdravotních služeb
Luděk Šídlo, Boris Burcin (Univerzita Karlova)

Demografické projekce na území Česka
Ondřej Šimpach (Vysoká škola ekonomická v Praze), Marie Šimpachová Pechrová (Ústav zemědělské ekonomiky a informací)

Jak (ne)stárneme: prospektivní charakteristiky demografického stárnutí v Česku a na Slovensku
Michaela Klapková, Luděk Šídlo (Univerzita Karlova), Branislav Šprocha (Prognostický ústav SAV a VDC Bratislava)

Odklad reprodukčních plánů prvního a druhého pořadí v České republice
Jitka Slabá, Anna Šťastná, Jiřina Kocourková (Univerzita Karlova)

Vztah objektivní a relativní chudoby v českých regionech
Radek Zdeněk, Jana Lososová (Jihočeská univerzita)

Národnost ve sčítání lidu (s důrazem na národnost německou)
Eva Henzlerová (Český statistický úřad), Miroslava Otavová (Vysoká škola ekonomická v Praze)

Rodinný stav a vzdělání jako determinanty zdraví: analýza propojených záznamů ze sčítání 2011 v ČR
Markéta Pechholdová (Vysoká škola ekonomická v Praze)

Posterová výstava (po celou dobu konání konference)

Příběh statistiky

13 plakátů vychází ze stejnojmenné obrazové publikace, která se snaží přiblížit dějiny české i světové statistiky od počátků lidstva až po současnost.

Historie sčítání

14 plakátů provází celou historií sčítání lidu od nejstarších pramenů a předchůdců moderních sčítání, přes sčítání v 19. a 20. století až po to zatím poslední v roce 2011

Workshopy (při zvýšeném zájmu možno konání workshopů ve vícero termínech)

Čtvrtek, 24. května 2018

09:30 Možnosti interaktivní vizualizace a prezentace demografických dat

Jan Caha (Mendelova univerzita v Brně)

Workshop ve zkratce shrne možnosti využití open source nástrojů jazyka R pro vytváření online interaktivních aplikací zaměřených na prezentaci a vizualizaci demografických dat. Cílem je prezentovat možnosti a přístupy, které umožní uživatelům jednoduše pracovat s daty a vytvářet jejich vizualizace formou grafů a map.

13:00 Kolik stojí zdraví?

Tereza Pachlová, Michaela Klapková, Petra Sykáčková (Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR)

Přemýšleli jste někdy kolik stojí zdravotní péče v Česku, jak rozsáhlá je síť zdravotnických zařízení, jak vypadá demografická struktura lékařů nebo jak se mění náklady na zdravotní péči během života? Odpovědi na tyto otázky a mnoho dalšího bude prezentováno zábavnou formou s možností zasoutěžit si o drobné ceny.

15:30 Rozpohybuji si věkovou pyramidu v Excelu

Boris Burcin, Luděk Šídlo (Univerzita Karlova)

Workshop je určen především studentům středních škol (ale i dalším zájemcům z řad účastníků konference), kde se naučí v prostředí aplikace MS Excel zkonstruovat nejpoužívanější demografický graf – věkovou strukturu obyvatelstva a následně její animaci zobrazující očekávané změny obyvatelstva v nejbližších desetiletích na základě dat střední varianty populační prognózy.

Pátek, 25. května 2018

09:30 ČSÚ – bohatý zdroj informací

Marie Průšová (Český statistický úřad)

V prezentaci zazní základní a obecné informace o Českém statistickém úřadu. Představím způsoby zjišťování dat, jejich zpracování a zveřejňování. Zmíním se o vybraných oblastech statistiky, o časopisech a publikacích vydávaných ČSÚ, o projektech jako je SLDB nebo volby a o zvyšování statistické gramotnosti prostřednictvím soutěží pro žáky a studenty.

11:00 Registr sčítacích obvodů a budov a jeho potencionální využití v (geo)demografii

Helena Nebeská, Tomáš Hamerský (Český statistický úřad)

Český statistický úřad je správcem Registru sčítacích obvodů a budov (RSO). Pro statistické účely se v registru eviduje soustava územních prvků a územně evidenčních jednotek s atributy, budovy s přidělenými čísly popisnými nebo evidenčními a jejich technicko-ekonomické atributy, části budov nebo adresy. Registr má také veřejnou část, kde je možné prvky, jako například počet evidovaných obyvatel v ulici, prohlížet v mapě. Datový obsah RSO se průběžně aktualizuje (čtvrtletně) z administrativních zdrojů i z vlastních zdrojů ČSÚ. Od roku 2013 je hlavním aktualizacím zdrojem základní registr RÚIAN (Registr územní identifikace adres a nemovitostí). Geografické produkty registru jsou poskytovány uživatelům prostřednictvím informačních služeb ČSÚ.